

podati 28. dubna 1922 zmateční stížnost v Č. Krumlově na poštu ještě včas, není zmateční stížnost ohlášená u okresního soudu v Č. Krumlově dne 28. dubna 1922, tedy třetí den po vyhlášení rozsudku a týž den na poštu odevzdaná, opožděna a sluší ji proto považovati za včas podanou.

Čís. 946.

Výstřední chování se pachatelovo nevylučuje ještě jeho přičetnost a neopravňuje porotní soud, by dal v tomto směru porotcům dodatkovou otázku.

(Rozh. ze dne 5. října 1922, Kr I 1362/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku porotního soudu v Jičíně ze dne 20. října 1921, pokud jím byla obžalovaná sprostěna dle § 337 tr. ř. z obžaloby pro zločin vraždy úkladné dle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., zrušil dle § 348 tr. ř. výrok porotců k první hlavní otázce, k první otázce dodatkové, pokud se vztahuje na čin uvedený v první otázce hlavní, a k třetí otázce dodatkové, jakož i napadený rozsudek ve výroku, jímž byla obžalovaná dle § 337 tr. ř. sprostěna z obžaloby pro zločin vraždy úkladné ve smyslu §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., dále ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících, a odkázal věc do nejbližšího porotního zasedání krajského jako porotního soudu v Jičíně, by v něm v rozsahu zrušení byla znova projednána a rozhodnuta.

Důvody:

Porotcové odpověděli na první hlavní otázku, která zněla: »Jest Anna P. vinna, že na podzim 1918 v N. proti své nevlastní dceři Marii P-ové v úmyslu, by ji usmrtila, davši jí požívatí jed (sublimát), takovým způsobem jednala, že z toho nastala smrt Marie P-ové?« jedenácti hlasy kladně, jedním hlasem záporně, na třetí otázku dodatkovou: »Spáchala Anna P-ová čin, v první hlavní otázce uvedený, při střídavém pominutí smyslů v čase, pokud pominutí trvalo?« šesti hlasy kladně, šesti hlasy záporně. V důsledku tohoto výroku porotců byla obžalovaná Anna P-ová dle § 337 tr. ř. sprostěna z obžaloby pro zločin vraždy úkladné ve smyslu §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 6 § 344 tr. ř., spatřujíc v tom, že porotcům dána byla ona otázka dodatková, porušení předpisu § 319 tr. ř. Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění. V tomto případě jedná se o to, byl-li porotní soud oprávněn dáti dodatkovou otázku na střídavé pominutí smyslů. Dle § 319 tr. ř. dlužno tehdy, bylo-li tvrzeno, že tu byl stav nebo vzešly skutečnosti, které by vylučovaly trestnost, nebo jimiž by trestnost pominula, dáti otázku odpovídající tomuto tvrzení. Hlavním podkladem pro shora uvedenou dodatkovou otázku může býti dle stavu věci jen výpověď svědka Dra. K-a. Svědek tento udal totiž při svém výslechu, že obžalovaná na něho dělala vždy dojem duševně nenormální, hysterické ženy, a že se před ním a jinde chovala výstředně. Nenormálnost jest však toliko odchylkou od normálního člověka, není však právě tak jako hysteričnost sama o sobě ještě takovým porušením duševního stavu, jež by vylučovalo

příčetnost, tím méně pak střídavým pominutím smyslů, na něž zněla otázka dodatková. Dr. K. neuvádí objektivních známek pro své tvrzení, leda to, že dle jeho údajů výstřední chování obžalované záleželo pouze v tom, že se vždy nápadně strojila, že hrála též divadlo a to jednou prý dokonce panenskou úlohu v době, kdy byla ve vysokém stupni těhotenství, z kterýchžto okolností však na nějakou její duševní nepřičetnost a střídavé pominutí smyslů zvláště nijak souditi a ani podezření takového, příčetnost obžalované vylučujícího stavu, odvozovati nelze. Podnět ku zkoumání duševního stavu obžalované již v přípravném vyšetřování dala jenom svrchu zmíněná, ničím blíže neodůvodněná a nedoložená poznámka Dra. K-a o obžalované jako o ženě duševně nenormální. Než dobrozdání soudních znalců vyznělo v ten smysl, že obžalovaná byla v době činu a i v době přítomné příčetnou, při čemž znalci označují domněnku Dra. K-a, že obžalovaná byla hysterickou, jako ničím neodůvodněnou. Skutečnost pak, které se usnesení porotního soudu, jímž připuštěna byla výše zmíněná dodatková otázka, dále dovolává, totiž, že obžalovaná byla za účelem zjištění svého duševního stavu ohledána i při hlavním přelíčení, není žádným tvrzením ve smyslu § 319 tr. ř., ježto došlo ku zkoumání duševního stavu, jak uvedeno, jen následkem výpovědi svědka Dra. K-a, že se obžalovaná chovala výstředně, a proto vyslechnuti byli i znalci o duševním stavu obžalované. Posudek zněl opět na příčetnost. Choval-li se však kdo výstředně, nelze o něm bez udání jiných objektivních známek tvrditi, že je nepřičetným, pokud se týče že jednal ve střídavém pominutí smyslů. Porotní soud je oprávněn dáti zmíněnou dodatkovou otázku jen tehdy, pak-li za hlavního přelíčení vyšly na jevo okolnosti, které naznačují jsoucnost některého důvodu, trestnost vylučujícího. Tomu je tak jen tehdy, jsou-li tyto okolnosti — předpokládajíc jich správnost — takového rázu, že jimi vskutku může býti uplatněn naznačený důvod trestnost vylučující. Jinými slovy řečeno, nesmí porotní soud pojmáti jako tvrzení nebo naznačení důvodu trestnost vylučujícího nebo důvodu, pro který trestnost pominula, onen stav a důsledkem toho položití ohledně něho otázku, který by při správném užití zákona nebyl s to takový důvod opodstatniti. V té příčině nevyšly ani ze zodpovídání a chování se obžalované, jež nedovolávala se toho, že čin spáchala ve stavu nějaké duševní nepřičetnosti vůbec, a ve střídavém pominutí smyslů zvláště, ani z ostatního průvodního materiálu na jevo žádné určité objektivní skutečnosti, které by byly mohly vzbuditi pochybnost v tom směru, zda byla obžalovaná vůbec najmě pak v době spáchaného trestného činu příčetnou, nebo zda jedнала ve střídavém pominutí smyslů, a které by tudíž ospravedlňovaly dodatkovou otázku na tento stav. Dr. K. nadhodil pouze výše uvedenou domněnku, již nikterak neodůvodnil, a jež též výsledky průvodního řízení nebyla opodstatněna. Naopak, posudkem soudních lékařů — znalců u krajského osudu v J. — s přesnou určitostí je popřena jakákoliv duševní choroba, jež by vylučovala příčetnost obžalované, které jako osobě mravně úplně zkažené scházejí sice city etické a morálka, jež však není zbavena užívání rozumu a již nelze přiznati ani zmenšenou příčetnost. Při tom všem se ani nepřihlíží k okolnosti, že s pojmem střídavého pominutí smyslů samým se nesrovnává, že obžalovaná po dobu asi 12 dní, po kterou dle původního svého doznání dítěti jed podávala, tedy po dlouhou dobu byla jedнала právě ve střídavém pominutí smyslů. Za tohoto stavu věci nelze

zajisté důvodně říci, že bylo tvrzeno, že obžalovaná spáchala čin, uvedený v první hlavní otázce, při střídavém pomnutí myslí v čase, pokud pomnutí trvalo, že tedy byl tvrzen stav, který by ve smyslu § 2 lit. b) tr. zák. trestnost činu toho vylučoval. Byl tudíž usnesením porotního soudu, k němuž, jak patrně z protokolu o hlavním přelíčení, došlo přes odpor veřejného obžalobce a po jehož prohlášení si veřejný obžalobce ihned také vyhradil zmatečnou stížnost, porušen předpis § 319 tr. ř. způsobem, který byl zřejmě s to vykonati na rozhodnutí vliv obžalobě nepříznivý, (poslední odstavec § 344 tr. ř.), ježto porotní soud, připustiv dodatkovou otázku na střídavé pomnutí smyslů, položil otázku na skutkový děj, který nikterak nemohl opodstatniti důvod, trestnost vylučující, a, pakliže tak učinil, vycházející z právně mylného nazírání na jmenovaný pojem, jakkoliv právního a věcného podkladu pro otázku tu nebylo, uvedl právě porotce v omyl při jejich uvažování a přesvědčení, zda snad přece nejsou zde ony okolnosti trestnost vylučující, když soud takovou otázku připouští. Položení otázky dodatkové na střídavé pomnutí smyslů bylo tudíž pochybeným.

Čís. 947.

Rozdíl mezi podílnictvím na krádeži nebo zpronevěře dle § 185 tr. zák. a přestupkem koupě podezřelé věci dle § 477 tr. zák.

(Rozh. ze dne 5. října 1922, Kr I 676/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. března 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podílnictví na zpronevěření dle §§ 185, 186 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu nalézacímu, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Opodstatněn jest důvod zmatečnosti dle čís. 9 pokud se týče 10 § 281 tr. ř. Rozdíl mezi podílnictvím na krádeži nebo zpronevěře dle § 185 tr. zák. a přestupkem dle § 477 tr. zák., spočívá v tom, že při zločinu podílnictví musí soud zjistiti a za prokázáno vzíti, že pachatel věděl, že věc, kterou na sebe převádí, jest buď ukradená, nebo zpronevěřená, kdežto při přestupku dle § 477 tr. zák. stačí zjištění, že pachatel věc, kterou na sebe převedl, považovati mohl dle jejího původu za nejistou a že budila podezření, že jest odcizenou. Napadený rozsudek, uznávaje obžalovaného vinným zločinem podílnictví na zpronevěře, zjišťuje sice v důvodech, že byl si toho vědom, že K. nemohl vinných známek nabýti způsobem řádným a poctivým a že, má-li známky vinné v takovém počtu soukromník, nemohou býti původu poctivého. Avšak rozsudek nezjišťuje a za prokázáno nebere, že obžalovaný věděl, že jím koupené vinné známky pocházejí ze zpronevěry. Nedostatek tohoto zjištění je tím nápadnější, že ohledně obžalovaného S-a rozsudek o několik řádek výše výslovně zjišťuje, že týž na sebe převedl věci, o nichž věděl, že byly Prokopem Š-em v tiskárně si přisvojeny. Zmatečná stížnost, uplatňující zmatek dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. jest tudíž v právu, a bylo proto pro tento zmatek napadený rozsudek